

„EDINOST“
izhaja po trikrat na teden v šestih izdanjih ob **sobotah, četrtek** in **sobotah**. Zjutranje izdanje izhaja ob 6. uri zjutraj, večerno pa ob 7. uri večer. — **Obojno izdanje stane:**
za jeden mesec . f. — 80, izven Avstrije f. 1.40
za tri mesece 2.60 4.80
za pol leta 5.00 9.00
za vse leto 10.00 18.00
Na naročbe brez priložne naročilnice se ne jemlje ozir.
Posamično številke se dobivajo v prodajalnicah tobaka v Trstu po 2 avc., izven Trsta po 3 avc. Sobotno večerno izdanje v Trstu 4 avc., izven Trsta 5 avc.

EDINOST

Glasilo slovenskega političnega društva za Primorsko.

Oglas se računa po tarifu v pettu; z naslovi z dohodnimi črkami se plača prostor, kolikor obsega navadnih vrst. Poslana ovrtnice in javnozhalvale, d-maši oglasi itd. se računajo po pogodu.

Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništva: ulica Caserma št. 13. Vsako pismo mora biti frankovano, kor nefrankovana se ne sprejema. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnino, reklamacija iz oglasa sprejema uredništvo ulica Molino picolo št. 3, II. nadst. Ojprto reklamacije so proste poštnine.

„F. Edinosti je mar!“

K položaju.

Letošnje zasedanje deželnih zborov bilo je veleznamenito, kajti dognalo nam je jasen dokaz, da ideje in dejstva so in ostanejo vsikdar močnejši nego pa ljudje se svojo dobro ali pa zlo voljo.

Naši deželni zastopi so mnogo zgubili na svojem ugledu in na svoji veljavi, odkar so se uvele direktne volitve za državni zbor, oziroma odkar so naši pokrajinski parlamenti zgubili pravico pošiljati svoje zastopnike v osrednji parlament.

Ali glej čudo: uprav v tej dobi nepolitiške politike, ko bi hoteli politična in narodna vprašanja izganjati uprav od tam, kjer je prvo mesto za rešitev teh vprašanj: iz poslanske zbornice — v tej dobi zatajevanja načel je v naših, na nižino navadnih upravnih organov potisnjenih deželnih zastopih moč odnošajev in idej elementarno silo prodrla na površje, da je odmevalo daleč na okrog po političnem pozorišču vse države. Zaman je torej ves trud gospodom na Dunaju: kar potiskajo se silo v središču, to prodira na površje tem večjo silo po pokrajinah. Tako zahteva naravni zakon. Le brezpametnež hotel bi hermetično zapirati lonček, v katerem — vre; par in plini se ne dajo zapirati: ako jim ne daš duška, izsilijo si ga sami, to je, lonček mora na kose.

Tako nas uči zgodovina vseh časov; vsikdar in povsodi so se morali umakniti z bojišča oni, ki so se hoteli boriti proti dejstvu ter dušiti ideje.

In tako smo doživeli letos, da se je ravnokar zaključeno zasedanje deželnih zborov povzpelo na precejšnjo višino politične odvažnosti: da so naši pokrajinski zastopi dognali dokaz, da je parola o nepolitiški politiki, izdana v osrednjem parlamentu, nonsens — nezmišl: da smo brezpametnež, ako bi hoteli po silah utajevati dejstva in devati v okove — ideje. Vzlic vsem naporom merodavnih činiteljev je vendarle malone po vseh deželnih zborih vihral boj za narodna in politična načela in s tem je dobila občuten udarec vodilna misel naših nemških liberalcev — misel o vsemožnem centralizmu.

O dá: dejstva in ideje so močnejše nego pa volja ljudi. Ljudje bi hoteli prezirati posebnosti naše mnogojezične države ter jo po silah pretvarjati v jednolično narodno (seveda nemško) državo; zaman jim ves trud. Ljudje bi hoteli prezirati dejstvo, da je ideja narodne enakopravnosti in popolne in brezpogojne enakoveljavnosti prešinila vse mišljenje in čustvovanje vseh narodov, živečih pod žezlom dinastije Habsburgov in da je ta ideja postala toli močan zid, da si morajo razbiti svoje glave vsi oni, ki bi hoteli butati ob ta zid.

To veliko resnico nam je — kar že re-

čemo — sijajno potrdilo ravnokar zaključeno zasedanje deželnih zborov.

V parlamentu na Dunaju so pač nadeli okove ideji narodne enakopravnosti, ali kaj so dosegli s tem? Le to, da se je zatekla v deželne zборе in je tu prisilila slednjega mlačneža, da se je postavil v nje službo.

V deželnem zboru českem bil se je strasten boj med branitelji in nasprotniki idejale národa českega — boj za državno pravo in se je kolikor le možno poostrilo razmerje med zastopniki sedanjega zistema in zastopniki zavednega národa českega. — Silni viharji so bili tudi v deželnem zboru Nižje-Avstrijskem, kjer so vneti zagovorniki koristij nižjih slojev zapričeli odločen boj proti podajčem velikega kapitala. To so bili viharji, kakoršnih še ni videla ta zbornica. In to vzlic dani paroli o nepolitiški politiki. — V deželnem zboru dalmatinskem je provzročilo burne razprave eminentno političsko vprašanje o izvršenju državnega prava hrvaškega, oziroma zjedinenja Dalmacije z Hrvaško. — In o ironija: v deželnem zboru moravskem so se lotili jezikovnega vprašanja oni nemški liberalci sami, kojim je največ na tem, da bi mirovala jezikovna in narodna vprašanja. Ali si moremo misliti jasnejega dokaza, da tega vprašanja ni mogoče prezirati? Velika je pač moč dejstev in idej, ako jej pokladajo svoj tribut tudi nasprotniki.

Kaj pa še le oni deželni zbori, v kojih sede tudi zastopniki slovenskega národa? V teh deželnih zborih je pa prišlo do pojavov in protestov, kakoršnih ne bi bili nikdar pričakovali naši nasprotniki od pohlevnih zastopnikov národa slovenskega. Teh poslednjih gotovo ni dovela do tolike odločnosti srbotost ali bojevitost, ali prisilila so jih dejstva in pa ideja narodne enakopravnosti, ki je prešinila vse sloje národa.

V Trstu in v Gorici, v Poreču in v Gradcu posegli so naši poslanci po skrajnem sredstvu parlamentariške borbe — po astenziji. Posledica temu je bila, da so morali razpustiti deželni zbor istrski, da so zaključili deželni zbor goriski, a v Gradcu ja prihitel sam minister grof Wurmband, da bi potolažil razburjene duhove. Ta pojav skrajne ogorčenosti ni mogel ostati brez utisa v višjih krogih.

O dogodkih v deželnem zboru istrskem ne treba mnogo govoriti, saj si ti dogodki napravili senzacijo daleč na okrog. Razmere v deželnem zboru istrskem so bilo še bolj kričeče, nego v tržaškem, in postopanje večine je bilo tem gusnejše, ker manjšina v resnici zastopa večino prebivalstva. A ne le to večino in nje zastopnike so gospóda obsipali se svojim strupom, ampak drznili so se do tja, kjer se morajo nehati vsakršni

mirno takim nadležnikom, pa je dalje motala molek.

Da, za pokoj duše! Dobra starica, osvobojena pobožnim senkom, trgala je od svojih žuljev krajcarje, da bi mogla pridobiti toliko novcev, da se jej služi po surti za pokoj njene duše in pokojnega jej zakonskega pridruža vsako leto na dan sv. Magde maša pri sv. Marku.

Prešinjena toj mislijo delala je pridno, bila je srečna.

Ni toraj čudo, da je bila vsemu mestu mila, da jo je vsak rad imel. Le jedini človek bil jej ni po volji: mestni brivec Grga Čokolin, ki je imel svojo štacunicco pod obokom stare mestne hiše na oglu trga sv. Marka.

Čuden svat ta Grga Čokolin! Suhljasto vreteno. Glava bila mu je debela, okrogla ko zeljnata glava, obrvi gosti, nad nosom zaviti, oči male, črne, bodljive, če jih ni zagračala

oziri in vsa popustljivost: drzno roko svojo so jeli rušiti ugled in avtoriteto države. Vlada je storila na to, kar je morala storiti: razgnala je gospóda na vse štiri vetrove. In to se je zopet dogodilo v dobi nepolitiške politike: v dobi zanikovanja narodnega vprašanja došlo je do senzačnih dogodkov radi narodnega vprašanja.

Pri nas v Trstu sicer ni prišlo do takega vnanjega efekta, kar pa ni ni za las vzkralilo notranje važnosti izjave okoličanskih poslancev. Kajti, tako mislimo, ni jedna vlada avstrijska ne more ostati brezbrizna v oči gled dejstvu, da je jel zdvajati nad svojo bodočnostjo najljotjalnejši del prebivalstva ter da je jel zgubljati vero do parlamentarnih ustanov. Naši poslanci so zaklicali vladi glasen memento; na njej je sedaj, da uvaži ta glas poštenih in miroljubnih ljudi ter lojalnih državljanov! Naši tukajšnji nasprotniki ne zanikujejo nam Slovincem le pravice do obstanka, ampak niti tega nam nočejo dopuščati, da bi molili Boga v svojem jeziku. Po teh pojavih najskrajneje narodne nestrpnosti rekli bi, da bi morala biti mera polna tudi vladine potrpežljivosti. Videant consules!

Tudi dogodki v deželnem zboru Goriskem so pončili vlado, da jej nikakor ne kaže tiščati z glavo v pesek, da ne bi videla — dejstev. Na Goriskem je računati z dejstvom, da je ne le večina prebivalstva slovenska, ampak da crpi iz te večine vsa pokrajina življenski sok: da je slovensko prebivalstvo vir blagostanja vse dežele. S to večino je hotela kar pometati italijanska manjšina prebivalstva; kaj čuda, da je slednjije prekipele v slovenskem taboru in da je nastala kriza, s kojo se bode morala najozbilneje baviti slavna vlada. Nikar varati se: dnevi slovenske ponižnosti so minuli definitivno in nastopila je doba neizprosne borbe za idejo enakopravnosti in enakoveljavnosti. Moč te ideje je toli silna, da je na Goriskem porušila moža, ki je veljal vsej deželi kot posebljena pravica in katerega milosrčnosti so se klanjali povsodi. Izpodtaknil se je, ker se je v trenutku zaslepljenja spustil v boj proti dejstvu in idejam.

Izstop slovenskih poslancev iz deželnega zbora štajerskega je bil uprav sijajna manifestacija za idejo enakopravnosti. Le osem je teh naših poslancev, ali vspeh, katerega so dosegli se svojo odločnostjo, je nepričakovano velik. Moč ideje in pravice je nadela brzdo nasprotnemu nasilju. Vzrok izstopa je bil, kakor znano, ta, da se je nemška večina nasilno postavila po robu proti kulturnim potrebam svojih slovenskih sodelžanov. Ali prišlo je drugače, nego so mislili in želeli: umakniti so se morali gospóda, ker je nastala nevarnost za ves zistem, na katerem se solučijo in grejejo. Osupeli po

(pokrivala) vinska megla. Nos bil mu je plošnjat, širok, zavilhan, rudeč pa, da se bolj primaknoti mu streliva. Luce oblizano, golo, rekel bi, živa deska Grginega rokodelstva. Tak bil je zunanji obraz mestnega briveca. A niti duša ni mu bila druga na. Vetrnjak, svojeglavec, potuhnjenec, potikal se je po vseh kotih, povsod vtikal je svoje polze prste, kjer ga tudi nič stalo ni.

Ljudje niso prav znali, od kod se je Grga pobral, lomil je gorjansko narečje, za silo znal je sodeca ali kaplana pozdraviti s latinskimi dobrim jutrom. Ljudje ga niso ni prašali za domovino in dobro vedé, da se je od nekje na dobro srečo pritepel, ogibali so se, zameriti se mu, ker mu je bil jezik kakor vražji bič. Obšel je dovelj sveta, vsaj pravil je tako; hvalil se je, da je služil v banovej vojski pod zastavo Petra Bakača. da je bil ranjen pod Ivančegradom, in čudo vito znal je pripovedovati o Turkih, o svojej

odločnosti naših, so uprizorili pravcato retirado. Ali flasko bi bil še popolnejši, da niso svoje blamaže skrili za hrbet konservativcev. Liberalci in konservativci so se namreč združili za neko resolucijo, v kateri ni povedano drugega, nego: vlada, pomagaj nam!

Ta slabost nemške večine je na prvi pogled neumljiva, toda ne čudimo se jej, ako pomislimo, da imajo uprav štajerski slovenski poslanci v svojih rokah usodo Hohenwartovega kluba in z istim tudi — koalicio.

Neverjetno ali resnično: ako smo in ostanemo možje, bode moral tudi sedanji zistem, dasi je izdal geslo, da morajo mirovati narodna vprašanja, izvajati zakone enakopravnosti, ali pa — zaključiti svoje račune.

To naj si zapomnijo Slovinci po vseh onih pokrajinah, kjer so v manjšini, a zapomnijo naj si to tudi — v Ljubljani. Širimo torej idejo narodne enakopravnosti, zmaga jej je gotova, ker je moč idej nepremagljiva.

Politiške vesti.

Hohenwartov klub je storil večeraj važen sklep: glasoval boče namreč za osnutje dvojezičnega gimnazija v Celju. Hohenwartovemu klubu je bilo očitno do tega, da se izbrše neugoden utis, ki ga je napravilo neumljivo postopanje štajerskih konservativcev ob tem vprašanju. Ta sklep Hohenwartovega kluba je baje močno razburil nemško levice in žugajo z izstopom iz koalicioje. No no, kolikor poznamo gospóda, smo uverjeni, da ne izvrše svojih groženj K večemu, da hočejo zares usmrtiti sami sebe.

Torej vendar demonstracija! Kakor čitamo v denasnjih dunajskih listih, so italijanski poslanci na podlagi storjenega sklepa izostali iz prve seje poslanske zbornice. Torej njih nenavzočnost ni bila slučajna, ampak je smatrati isto kot demonstracijo, naperjeno proti spominu nadvojvode Albrehta, zmagovalca pri Custozzi. In take ljudi hočejo nekaterniki po vsej sili tlačiti med one življe, ki vzdržujejo državo?! V Poreču so demonstrirali proti ugledu države s kričanjem, na Dunaju pa — z odsotnostjo.

Po takem postopanju italijanske gospóde se ni najmanje ne čudimo vesti, da je grof Fran Coronini položil tudi svoj državnozbornski mandat.

Volilna preosnova. Deželni zbor Kranjski je vsprejel nastopni predlog dra. Tavčarja:

I. Volilno pravico je podeliti vsem plačevalcem direktnih davkov. II. Volilno pravico je istotako dodeliti: a) Osebam, koje dokažejo, da so dovršile študije na tuzemski

srčnosti; če se je pa ljudem prejunasko zdelo to njegovo junastvo, otrese se je Grga živo nanje, ter vsklikol kazaje prgo na čelu: „Neumnost! Da ni res? Evo glejte! Tu me je poljubila turška sablja! Hvalite Boga, da ni hušje zasekla, inače ne bi imeli nikogar, da bi vas bril!“

Ljudje so znali, da dobiš lahko tudi pri pijaucu prgo; skratka, Grga ostal je junak pa junak. Svetnik Grga baš ni bil; šal in zabavil imel je tudi na tešče polno torbo, ni živej duši ni prizanesel. Lečil je mešane s kafro in pijavkami, lečil je živino z oblatni, bril je gospóda, bril tudi trnjaške kinete na lesenej žlici.

A ostali čas je popival, ločkal se in burke uganjal.

Govorili so, da se bavi nečistim poslom, da kuha vsakovrstnih pijač in več tega. To se je seveda samo govorilo, ali vedelo se je za stalno, da se Čokolin ne posl v sredo in soboto. (Datje prih.)

PODLISTEK.

Zlatarjevo zlató.

Zgodovinska pripoved XII. veka.

Spisal A. Šenoa.

I.

Ljudje niso pamtili, da je bila kedaj mlajša, niti so opazili, da se stara; jednaka ter jednaka kakor starinska slika, ki ne menja svoje oblike, viseča leta in leta v samotnem gredu. No, vsak je videl, da si spravljaja lepih krajcarjev, da malo troši, vsak je prašal — kakor ljudje že za vsako stvar poprašujejo — čemu Magdi novci?

In zares je Magda čuvala v kotičku svojega pisanega zaboja staro nogavico polno krajcarjev, grošev in celo starih eskinov od kralja Matjaža. Nogavica se je debelila, Magda pa sašila.

Ali čemu Magdi novci?

„Za pokoj duše“, odvrčala je starica

višji gimnaziji, višji realki, ali na tuzemski gospodarski, obrtniški, trgovski ali na kaki drugi taki učilnici, ki stoji nad ljudsko šolo, tem osebam po le telaj, če ne pripadajo mej uboge, pa občanah ali dobrodelnih zavodih podpirane; b) osebam, ki so si pridobile ugodnost jednoletne prezenčne službe v armadi; c) osebam, ki so po § 11 zakona z dne 30. marca 1888 vsaj dve leti pripadale kot zavarovanci bolniškim blagajnam v onem zakonu naštetim. III. Novi volilci naj se uvrstijo v sedanje volilne skupine, izvemši oseb pod II. c omenjenih, ki naj volijo same za-se in ne v kaki že obstoječi skupini. IV. Mandate kmetskih občin je pomnožiti za toliko, kolikor se odkaže delavcem novih mandatov. V. V skupini kmetskih občin naj se vpelje direktna volitev, toda le pod pogojem, da se volitev vrši po posameznih občinah. VI. Trgovski zbornici kranjski naj se prizna poseben zastopnik. VII. Izpelje naj se pravična uredba volilnih okrajev.

O tem predlogu spregovorimo nekoliko tudi mi, a naglašamo že danes, da se ne strinjamo z istim v njega celoti.

Za zvezo Trsta z notranjimi deželami. Deželni zbor Kranjski je vsprejel v svoji seji dne 16. t. m. nastopno resolucijo: „Oprt na uvaževanja — s kojimi je slavni deželni zbor povdarjajoč pri tem skupno državno korist in pomen železnic preko Karavank za povzdigo trgovine, industrije in obrti v deželah za Trstom, ter eksporta čez Trst sploh, kakor tudi za povspenjanje prometnih razmer med Kranjsko in sosednimi deželami posebej, svoje večkratne sklepe glede najne potrebe druge samostalne železnične zveze mej Trstom in severom podpiral, in v soglasji s sklepi zastopstev drugih, pri tem vprašanji istotako udeleženi kronovin — naj visoki deželni zbor — vzdružujoč vse svoje prejšnje sklepe — sklene: Visoka vlada se pozivlja, da se v teku tega leta zgradi železnica preko Karavank, ki bi se pri Celovci pričela ter po najugodnejši poti čez Kranjsko in na progji, ki bi najbolj odgovarjala prometu s severnimi deželami, do Trsta speljala, ustavno zagotovi.“

Različne vesti.

Osebnost. Ces. namestnik vitez Rinaldini vrnil se je včeraj z Dunaja v Trst.

Imenovanje. Kancelist pri zemljeknjižnem uradu v Komnu, Ferdinand Prhavc, imenovan je oficijalom pri tukajšnjem deželnem sodišču. S tem imenovanjem smemo biti zadovoljni mi Slovenci.

Drž. in dež. poslanec gospod Vekoslav Spinčić poziva svoje volilce na javni shod, ki bo v nedeljo dne 24. t. m. ob 2. uri pop. na Boljunškem polju v selu Mandiči. Gosp. poslanec bo govoril o svojem delovanju, o potrebah in pravicah naroda ter zasluša želje svojih volilcev.

Pogreb pokojnega nadvojvode Albrehta bo na Dunaju prihodnji torek ob 3. popoldne. Kakor poročajo iz Arco, je pokojnikovo truplo že balzamovano in izloženo na mrtvaškem odru. Pokojni nadvojvoda je opravljen v maršalsko uniformo; med sklenjenima rokama drži križec iz ebenovine, na katerem je vpodobljen v slonovi kosti križani Kristus. Pri mrtvaškem odru molijo oo kapucini in usmiljene sestre. — Pokojnikovo truplo odpeljejo prihodnjo soboto iz Arco na Dunaj, kamor dospe v nedeljo zvečer. Sočalnih brzojavk došlo je v Arco do včeraj popoldne že nad 3000.

K smrti nadvojvode Albrehta. Pokojnega nadvojvode Albrehta polože k večnemu počitku v cesarsko rakev pod cerkvijo oo. kapucinov na Dunaju. Krsta nadvojvode Albrehta bo 121. v vrsti tam počivajočih članov hiše Habsburške. Kakor javljajo z Dunaja, je visoki pokojnik že pred leti sam določil dotični prostor, kamor naj postavijo njegovo krsto. In res je ostal na dotičnem mestu prazen prostor za jedno krsto vse do danes. Nadvojvoda Albreht bo počival na levi strani krste njega pokojne soproge nadvojvodinje Hildegarde. V isti vrsti stojijo nadalje krste: na desni strani nadvojvodinje Matilde, hčeri nadvojvode Albrehta, in nadvojvode Karla Ferdinanda, brata nadvojvode Albrehta. Pred temi tremi krstami stojijo trije mali sarkofagi, v katerih počivajo nadvojvoda Karol Albreht, sin nadvojvode Albrehta (ta sin je

umrl še le 1½ leto star) ter otroka nadvojvode Karla Ferdinanda, namreč Fran Josip in Marija Eleonora. Na levi strani kraja, kjer bo stala krsta nadvojvode Albrehta, pa počivata pokojnikova stariša, namreč nadvojvoda Karol, premagalec Napoleona I. in nadvojvodinja Henrieta.

Sokolova maskarada. Sodeč po splošnem zanimanju nad-jati se je, da maskarada našega „Sokola“ tudi letos napolni lepo redutno dvorano v gledališču „Rosetti“ ter da se bo ta veslica odlikovala ne le po obilni udeležbi, ampak tudi po svojem sijaju in eleganciji mask. Maskam ne bo treba demaskovati se pred odborom, pač pa se morajo izkazati z vstopnico. Brez vstopnice ne bo dovoljen vstop nikomur. Vstopnice se bodo dobivale od jutri naprej v uredništvu „Edinosti“.

Opozarjamo tudi še posebno, da priredi naš „Sokol“ zadnji dan pusta v svoji telovadnici „malo maskarado“, s kjo hoče dostojno zaključiti vrsto narodnih veselje v predpustni dobi.

Vabilo na meščanski ples, kateri prirede sežanski rodoljubje v nedeljo dne 24. februarja 1895. v hotelu pri „Treh kronah“ v Sežani. Začetek ob 7¼ uri zvečer. Ustopnina za osebo 1 krono. Čisti dohodek namenjen je ubogi šolski mladini. — Radodarnosti se ne stavljajo meje. Svira Stijčev septet. K mnogobrojni udeležbi valj uljudno ODBOR.

Veselica „Gospodarskega društva na Greti.“ To društvo priredi v soboto dne 23. t. m. domačo zabavo brez posebnega vsporeda. Zabava prične ob 8. uri zvečer. Sodelovalo bo tudi pevsko društvo „Adrija“ iz Barkovelj in pa domača godba „Kučine“, katere ni treba priporočati posebe, ker jo pozna itak vsak okoličan. Na zabavi bo torej pleš in čili bodemo ob kapljici rujnega vinca lepo petje vrlih „Adrijašev“. Vstopnina za možke, ki prpeljejo žene s seboj in žnjo obitelj, je 50 nč., za možke same pa 20 nč. K obilni udeležbi vabi ODBOR.

Občni zbor „Go podarskega društva na Greti“ bil je dne 17. t. m. Zborovanje otvoril je društveni predsednik; poročal je o delovanju društva, za njim pa blagajnik o gmotnem stanju. Zbor je poročilo obče pohvalil. Želeti bi bilo, da bi bilo o volitvi novega odbora več sporazumljenja, kajti glasovanje ostalo je neveljavno in brezuspešno, ker je bilo oddanih 25 praznih listkov! Društveni odbor pozval je zatorej prisotne k novi volitvi na ponedeljek, dne 18. t. m. ob 7. uri zvečer. A tudi tega zborovanja udeležila se je le polovica udov, zbok česar je bil zbor nesklepčen.

Odbor pozivlja zatorej člane k novi volitvi na nedeljo, dne 3. marca ob 3. uri pop. z izrečno opombo, da se bo volitev vršila negledé na števílo navzočih udov.

Statistik tržaška. V tednu od 10. do 16. t. m. rodilo se je v tržaški občini 124 otrok (69 možkih in 55 ženskih). Poleg teh bilo je 6 mrtvorojenih. Umrlo je 138 oseb (96 možkih in 69 ženskih). V razmerju na število pr-bivalstva pride 4462 mrtličev na vsakih 1000 duš. — Zdravniški izkaz navaja med vzroki smrti: 5 slučajev dávice, 11 sl. jetike, 45 sl. vnetja sópnih organov, 8 sl. kápi in 1 samomor.

Obtoženi demonstranti. Te dni smo sporočili, da dne 4. marca t. l. prične pred tukajšnjim dež. sodiščem razprava proti 14 demonstrantom, ki so se udeležili v dóbi od 17. do 22. oktobra min. leta izgrediv v Piranu. Obtoženci so: 26letni brezposelní Josip Jug, nekaznovan; 31letni mizar Anton Parenzan, že kaznovan; 26letni kurjač Bedikt Fonda, že kaznovan; 25letni ribič Jurij Giraldi, že kaznovan; 37letni delavec Josip Petronio, že kaznovan; 34letni kramar Ivan Petronio, nekaznovan; 19letni čevljarški pomočnik Jernej Fragiaco, že kaznovan; 20letni trgovec Ivan Viezzoli, nekaznovan; 20letni morar Vincenc Fonda, nekaznovan; 27letni mornar Kajetan Petronio, že kaznovan; 18letni mornar Friderik Ruzzier, že kaznovan in 15letni ribič Romul Giraldi nekaznovan. — Vsi obtoženci so torej iz nižjih in najnižjih slojev ljudstva. — Obtožence bodo branili ti-le odvetniki: dr. Angeli, Bassegio, Cambon, Consolo, Daarant, Feriencich Gasser, Hortis, Luzzatto, Mandel Martinolich, Richetti, Seitz in Venezian.

Samomor v bolnišnici. Te dni vsprejeli so v tukajšnjo mestno bolnišnico 70-letnega Antona Crosarija, bolnega na kronični bolezní v prsih. Starec dobil je svojo posteljo v I. nadstropju, II. oddelek. Minolo noč je nesrečnež uporabil priliko, ko baš ni bilo nobene strežajke v dvorani, šel na hodnik, odprl okno in se vrغل na dvorišče. Začuvši padec prihiteli so razni bolniški strežaji in odnesli brez zavestnega nesrečnika v sobo, kjer je kljub prizadevanju zdravnikov umrl po nekaj trenotkih. Obvestili so sodišče in policijo o dogodku. Prišedša komisija je vzela stvar na zapisnik ter odredila, da naj prenesejo truplo samomorilčeve v bolnišniško mrtvašnico — Crosarij je stanoval v ulici Piranella št. 1. Izjavil se je bil večkrat, da mu bolezen grozi življenje.

Nesreča. Iz Ajdovščine pišejo: Minolo soboto bila je v Ajdovščini svatba. Kakor navadno o takih prilikah streljali so tudi o tej svatbi iz topičev. Pri topičih bil je 16-letni Bernard Može, sin slikarja B. Možeta, ter vrtel ognjeni kol, hoteč sprožiti topič. Nesreča pa je hotela, da je slučajno padla iskra na smodnik ter prezgodaj vnela nabiti topič. Isti se je vnel s silnim pokom in odletel mladeniču v glavo s tako silo, da mu je popolnoma razbil črepijo.

Pretep v kaznilnici. Včeraj pripeljali so v tukajšno bolnišnico težko ranjenega 40-letnega kaznjence, bivšega kamenotiskarja Jurija Kramperta. Ta kaznjence je bil namreč pred leti zaradi umora obsojen na do smrtne ječe. Predvčerajšnjem se je isti sprl z nekim drugim kaznjencem in ta ga je zabodel z bodalom, koje si je preskrbel kdo zna kje in kakó.

Kazen dr. Paličička. Nedavno sporočili smo, da so porotniki na Dunaju spoznali nekrivim bivšega avstro-ogerskega konzula v Novem Jorku, dr. Paličička, obtoženega poverjenja. Dne 19. t. m. pa je došlo poročito z Dunaja, da je dr. Paličiček kaznovan disciplinarnim potom. Opuščen je iz državne službe in zabranjeno mu je nositi pridevek „konzul“. — Torej menda vendar ni bil popolnoma nekriv?!

Morski volk — zmrznil. Iz Cirkvenice poročajo v Zagreb, da so te dni našli ribiči na obali hrvatskega Primorja blizu Cirkvenice — zmrznenega morskega volka (!). Ta morska zver da je dolga nad 4 metre in da so jo odpeljali v Cirkvenico, kjer jo izložijo občinstvu na gled. — Čudna vest; menda si jo je izmislil kak predpusten šaljivec.

Mednarodni lopovi. Iz Budimpešte poročajo: Avstro-Ogerski podkonzul v Portsaidu javlja, da so prijeli tam trgovca Bazilija Affendakisa, in ga zaprli, kakor je hotela policija v Budimpešti. Preiskava proti že zaprtim lopovom dokazala je namreč, da je bil brčkone tudi Bazilij Affendakis v tatinski „zvezi“.

Kitajsko barbarstvo. Kitajski cesar ukazal je guvernerju pokrajine Kang-tung, da naj da obglaviti vse one vojake, ki so bežali o bitki pri Vaj-Hai-Vaju. Teh nesrečnežev je več stotin.

Policijsko. Včeraj so zaprli 24letno kuharico Ivano Gregorič iz Št. Ruperta na Kranjskem, ker je ukradla svojima bivšima gospodarjema več namiznega orodja. — Brezposelno dekle Ivano S. iz Postojne zaprli so, ker je razgrajala na trgu Barriera. — 34 letni težak, bivši mizar Vincenc Zamin iz Trsta ukradel je včeraj jutraj v ulici Chiozza omot sladšče, katorega je opazil na vozu, ki je stal pred neko hišo. Voznik je tekel za bežečim tatom in na njegovo kričanje prihitela sta dva stražarja, ki sta prijela tatu in ga odvedla v zapor.

Loterijske številke, izžrebane 20. t. m.:

Praga	71, 2, 8, 54, 3.
Lvov	77, 61, 89, 33, 24.
Sibinj	86, 53, 64, 26, 31.

Najnovejše vesti.

Dunaj 21. Oporoko pokojnega nadvojvode Albrehta odprla je včeraj posebna komisija v tajni seji pri najvišjem dvorniskem uradu. Z ozirom na jako obširno zapuščino preteče brčkone najmanj jeden četrt leta, predno bo možno izvesti vse določbe oporoke.

Dunaj 21. Poljski klub sklenil je, da priredi prihodnji petek zadušnico v spomin pokojnemu nadvojvodi Albrehtu. — Jednako sklenil je tudi Hohenwartov klub.

Dunaj 21. (Poslanska zbornica.) Med predloženimi zakonskimi načrti je tudi načrt gledé razširjenja nedeljskega počitka na

krošnjarstvo. — Po raznih interpelacijah prestopil je zbor k razpravljanju dnevnega reda in peticij.

Beligrad 20. Povodom smrti nadvojvode Albrehta odraženo je na srbskem kralj. dvoru 10 dnevno žalovanje.

Trgovinske brzojavke.
Budimpešta. Pšenica za spomlad 6 49—6 50
Pšenica za jesen 1895 6 90 do 6 91 Ovas za spomlad 6 03—6 05. Ri za spomlad 5 43—5 47. Koruza za maj-juni 6 20—6 25.

Pšenica nova od 75 kil. f. 6 50—6 55, od 79 kil. f. 6 55—6 60, od 80 kil. f. 6 60—6 65, od 81 kil. f. 6 65—6 70, od 82 kil. for. 6 70—6 75.

Ječmen 6 30—8 15; prosa 6 20—6 80.
Pšenica: Sila; ponudbe, povpraševanje mlačno
Trg slabo razpoložen Prodalo se je 24000 mt. st. Vreme: milo.

Praga. Neratirani sladkor za februar f. 11.95 mare I. 95, maj 12.15, nova letina. 12. 15.

Praga. Centrifugal novi, postavljen v Trst in s carino vred, odpošiljatev procej f. 28.25—29 Febr. Avg. f. 29.50. — Concessó za februar-marec 29.50. — Četvorni za febr. 30.75. V glavah (sodih) za febr. 30.75

Havre. Kava Santos good average za februar 96.50, za juni 96 — stalno.

Hamburg. Santos good average za mare 79 — maj 78 — september 77 — stalno

Dunajska borza 21. februarja 1895

	danes	včeraj
Državni dolg v papirju	102.—	101.95
„ „ v srebru	102.05	102.10
Avstrijska renta v zlatu	125.55	125.55
„ „ v krunah	99.45	99.20
Kreditne akcije	410.99	412.25
London 10 Lat.	123.95	124.05
Napoleoni	9.82	9.83½
100 mark	60.47	60.60
100 italj. lir	48.85	49.85

Javna zahvala.

Podpisano predsedništvo zahvaljuje se tem potom najskrbnije slav. Rojnskemu posojilnemu in konsumnemu društvu, katero je blagodušno prepuščilo svoje prostore za veselico dne 16. t. m.; v ta namen bodi izrečena v prvi vrsti iskrena zahvala g. predsedniku „Roj. pos. in kons. društvu“, Justu P. Ščanec.

Nadalje se zahvaljuje podpisano predsedništvo veselilnemu odseku, deklarovalki g. in Pavli Venuti, ter gospodinjama Podkrajskovi in Kristini Piščanecovi in gg. Ant. Bremica, Jos. Petriču, J. Gorjancu na prijaznem sodelovanju.

Posebna zahvala pa budi izrečena št. gg. darovalcem in slednjim vsem onim, ki so na kakor koli način pripomogli do lepega vapoja omenjene veselice. Nadejamo se tako lepega, složnega sodelovanja tudi v bodočnosti. Bog počiti vsi!

V Rojanu dne 21. februarja 1895.
Predsedništvo pevskega društva „Zarja“ v Rojanu.
Josip Katalan Fran Sosič
predsednik tajnik

+

Jako potrtega sreca javljamo častitim gg. duhovnikom, sorodnikom prijateljem in znancem protužno vest, da je naš edini sin, oziroma brat čast. gospod

Aleksander Benigar,
Tonajski krpelan,

danes ob 5. uri jutraj po večletnem bolehanju a zelo kratkej bolzni v 25. letu njegovega življenja mien. v Gospodu zaspal.
Pogreb bo v pek. — 22 t. m. ob 9. uri jutraj.
Priporoč. se nepozabnega rajnega v molitvi.
Tomaj, 20. februarja 1895.

Anton Benigar, naiuč. Ivanka Benigar,
oče. Evgenija, mati
sotia

Dobroznana gostilna
ANTONA VODOPIVCA
(po domače „pri Prvačkovecu“)
v Trstu,
ulica Solitario št. 12

toči kolikor v gostilni, tolikor pri veselich v sokolski telovadnici, vedno le pristna vipavka, Prvačka in kraška be'a in črna vina. — Sladki risling v steklenicah, in modro frankinjo, vsaka steklenica drži 1 litr in velja 60 novč. — Postrežba je počt-na, cena zmerna. Kuhinja je prekrbljena s točalnimi, toplimi in miznimi jedli.

Priporoč. se rojakom v Trstu in z dežele
Toči vino tudi družinam 4 novč. ceneje,
ako se odvezame najmanj 5 litrov.

Nič več kašlja!

Balzamski petoralški prah
ozdravi vsak kašelj, plučni in bronhijalni
katarr, dobiva se v olikovani lekarni
PRAXMARER „Al due Mori“ Trst, veliki trg.
Poštne pošiljatev izvršujejo se neutegoma.

Tinct. chinæ nervotica comp.
Prof. dra. Liebera živce okrepčujoči
ELIKSIR.

Jedino pravi s varstveno znamko križ in sidro.
Pripravljen po predpisu v lekarni Max Fanta v
Pragu. Ta priprava je že več let znana kakor
izvratno živce okrepčujoče sredstvo. Steklenica po
gld. 1. 2 in 3-50. Dalje priporočajo se toledačne
kapljice sv. Jakoba kot večkrat izkušeno domače
sredstvo. Steklenica 60 nč. in 1 gld. 20 nč. Do-
biva se v lekarnah. Glavna zaloga: L. karna Se-
ravallo v Trstu; dalje: lekarna Zanetti v Trstu;
stara c. kr. vojaška lekarna na Dunaju, Stefaus-
platz, kakor tudi v drugih lekarnah.